
A varázsfuvola

A történet főhőse Tamino, egy ifjú herceg. Egy szörnyeteg elől menekülve különös, sziklás hegyvidékre jut, ahol is erejét elveszítve a menekülésben ájultan rogyik össze. De már el is árultam, hogy ő lesz a történet főhőse, úgyhogy biztosan nem aggódtok az életéért! Nem is kell, hiszen szerencsére épp arra jár az Éj királynőjének három udvarhölgye, akik megölik a herceg életére törő kígyót, s így megmentik az életét. Tamino erről azonban mit sem tud, hiszen még nem tért magához. A három udvarhölgy azonnal el is siet, hogy jelentsék úrnőjüknek a hírt: egy idegen ifjú tévedt a birodalmába.

Eközben Tamino felocsúdik ájultságából, s megpillant egy különös szerzetet: egy madártollakkal ékesített fura figurát. A bolondos külsejű emberkéről kiderül, hogy ő Papegeno, a madarász, aki többnyire az erdőket szokta járni. Tamino ekkor pillantja csak meg a veszélyes kígyó tetemét, s minthogy más embert nem lát maga körül, mint Papagenot, azt hiszi, ő mentette meg az életét. Papageno - akiről ekkor az is kiderül, hogy szeret hencegni és egy kicsit füllenteni - ahelyett, hogy elmondaná az igazat, magára vállalja a hőstettet. Rosszul teszi, mert épp ekkor érkezik vissza az Éj királynőjének három udvarhölgye, s hallva Papageno hazudozását, azzal büntetik őt, hogy egy lakatot kattantanak a szájára.

De nem ezért tértek vissza az ifjú idegenhez, hanem azért, hogy átadják neki az Éj királynőnek ajándékát és üzenetét. Az ajándék nem más, mint egy kép, amely egy gyönyörű szép lányt ábrázol. Az üzenetből pedig Tamino megtudja, hogy ez a lány az Éj királynőjének lánya, akit egy gonosz varázsló elrabolt, és ki kell őt szabadítani. Tamino boldogan vállalkozik a feladatra, hiszen első pillantásra beleszeretett a királylány arcképébe.

Kezdődik hát a nagy kaland! A veszélyes útra a három hölgy átad Taminonak egy különös hangszert, egy varázsfuvolát, amelynek hangja képes lecsillapítani a leggonoszabb szenvedélyeket is. De nem ez a hangszer lesz a herceg egyetlen kísérője az úton: az udvarhölgyek felszólítják Papagenót, hogy tartson Taminóval és segítse őt. Gondolhatjátok, hogy Papageno, akinek inkább a füllentés a kenyeré,

mintsem a bátorság, nem lett túl boldog a feladattól! De bátorításul ő is kap egy hangszert, egy harangjátékot, melynek hangja meg fogja védelmezni a veszélyekkel szemben.

Két hősünk hamar el is jut a gonosz varázsló, Sarastro birodalmába. A véletlen úgy hozza, hogy bolyongásaik során előbb Papageno talál rá a királykisasszonyra, akiről most már el is árulhatom, hogy Paminának hívják. Szegény lány nincs valami jó bőrben: épp meg akart szökni, mikor Sarastro egyik szerecsen szolgája, Monostatos rajtakapta és bezárta egy terembe. Itt talál rá az ájultan fekvő lányra Papageno. De mielőtt még bármit tehetne, megjelenik Monostatos. Papagenónak pedig nagy szerencséje, hogy olyan különös a külseje a sok madártolltól: ugyanis Monostatos megijed tőle. Persze ő is Monostatostól, így aztán mindketten kereket oldanak. De Papageno nagy nehezen összeszedi a bátorságát és visszatér a lányhoz. Pamina ekkor már ébredszik, így Papageno el tudja mondani neki a reménykeltő hírt: a szabadítója, Tamino már itt van a közelben!

Eközben Tamino Sarastro templomához jut. A templom kapuja váratlanul kinyílik, és egy öreg pap lép ki rajta. A paptól különös dolgot tud meg az ifjú herceg: azt, hogy Sarastro valójában nem gonosz, épp ellenkezőleg, ő a szeretet és a bölcsesség templomának főpapja. Templomába pedig nem lehet belépni olyannak, akinek a szívében harag vagy bosszú van. Azt azonban nem árulja el Taminónak, hogy él-e még a rabságban tartott lány. A hercegnek azonban titkos hangok azt üzenik, hogy él még, és érdemes tovább keresnie. Megszólaltatja a fuvoláját, melynek hangjára még az erdőben élő állatok is előbújnak és táncrea perdülnek. A fuvola hangjára hamarosan Papageno harangjátéka felel. A herceg nem is tétovázik sokat, tüstént elindul a hang irányába, hiszen sejti, hogy tollas barátja rátalált a szerelmére.

A királylánynak és Papagenónak azonban támad némi nehézsége, mikor szökni próbálnak: Monostatos észreveszi és elfogja őket. Épp meg akarja őket bilincselni, mikor Papagenónak eszébe jut az ajándék, amit még a három udvarhölgytől kapott. Megszólaltja a harangokat, mire Monostatos és a többi szerecsen vidáman táncrea perdül - ők pedig eliszkolhatnak.

A két szerelmes pedig, Tamino és Pamina végre találkozhatnak egymással. Nem éppen idilli körülmények között, az igaz. A két szökevény ugyanis Sarastro színe elé került, aki kész megbocsátani a szökési kísérletért, de közli a királylánnyal, hogy még nem engedheti szabadon.

Ekkor érkezik meg Tamino is, akit Monostatos elfogott és magával hurcolt Sarastro elé. Tamino és Pamina - bár még sohasem találkoztak - azonnal felismerik egymást. Sarastro nem áll a két szerelmes közé, de nem engedi még, hogy egymáséi lehessenek: előbb a próbák csarnokába vezetik őket, hogy különféle próbatételek után a "választottak kiváltságait" és egymást elnyerhessék.

Taminót és Paminát tehát Sarastro a próbák csarnokába vezette, hogy kihirdesse: Taminónak alá kell vetnie magát különféle próbáknak, hogy a "kiválasztottak" közé juthasson, és elnyerhesse Paminát. Tamino ekkor tudja meg, hogy Sarastro nem gonoszságból rabolta el a királylányt, hanem épp ellenkezőleg: azért, hogy a lány tiszta lelkét megmentse anyja, az Éj királynője gonoszságától, s hogy így, tőle elszakítva biztosítsa lelke üdvét.

De mik lesznek hát a kemény próbák? Tüstént megtudhatjátok. De bármiféle próba is vár Taminóra, a feladata az lesz, hogy jóvá és bölccsé váljon általuk. Papageno is hasonló próbatételekre kényszerül: vonakodva bár, de hajlandó alávetni magát az első próbának, mert Sarastro papjai egy neki való lányt ígérnek jutalmul.

Az első próbatétel: a hallgatás. Azaz az a feladatuk, hogy semmilyen, de semmilyen körülmények között nem szólalhatnak meg, egyetlen szót sem ejthetnek ki a szájukon! Papageno annyira megrémül azonban, hogy feszültségét állandó fecsegéssel próbálja oldani. Tamino azonban kiállja a próbát: hiába fenyegetik szörnyű büntetéssel az Éj királynőjének udvarhölgyei, meg sem szólal. Annál nehezebb szótlannak maradnia akkor, mikor összetalálkozik Paminával! A lány, mit sem tudva Tamino fogadalmáról, a herceg makacs hallgatása miatt azt hiszi, többé már nem szereti őt. Borzasztóan elkeseredett emiatt - és Tamino nem vigasztalhatta meg!

Szegény Pamina! Nem elég neki, hogy azt hiszi, kedvese többé nem szereti őt, még a gonosz és erőszakos Monostatos támadását is el kellett túrnie! Egy éjszaka ugyanis a szerecsen az ágyához lopakodott, és álmában meg akarta csókolni! Ebben a pillanatban azonban, mint valami látomás, megjelent az Éj királynője és elűzte az ólálkodó szolgát. Egyszersmind átadott egy tört a lányának, azzal a paranccsal, hogy ölje meg Sarastrot. Mikor a különös látomás szertefoszlott, Pamina ott találta magát egy törrel a kezében - Monostatos társaságában. A szerecsen újra felbátorodott, ahogy az Éj királynője eltávozott, s törével fenyegette meg

Paminát: ha nem lesz az övé, megöli! Szerencsére ekkor azonban közbelépett Sarastro, és elkergette a szolgáját.

Taminónak viszont sikerült kiállnia az első próbát! Nem úgy Papagenónak, aki végigtrécselte az egész időt. Az istenek meg is nehezteltek rá ezért, de egy pap tudatja vele a jó hírt: elengedték a büntetését. De bölcsé sosem válhat, s így nem lesz belőle sosem "beavatott". Gondolhatjátok, hogy Papageno ezt bánta a legkevésbé! Beérte azzal, hogy végre, a megpróbáltatás után ehét és ihat egy jót, majd a harangjáték dallamára táncra perdült. A zenére váratlanul előbukkan egy csúf, öreg anyóka. Papageno egyszer már találkozott vele, de mikor a nevét akarta megkérdezni, a banya hirtelen - nagy mennydörgés közepette - eltűnt. S most előbukkant újra! Mit akarhat ez a csúfság Papagenótól? Hát nem mást, mint hogy vegye el feleségül! Sőt, még meg is fenyegeti szegény madarászt: ha nem veszi el, élete végéig csak kenyéren és vízen élhet! Papageno erre beadja a derekát, s -láss csodát! - a csúf boszorka hirtelen szép lánnyá változik! Papageno megtudja, hogy a lányt Papagenának hívják, és az istenek is egymásnak teremtették őket! Boldogságuk azonban nem tarthat sokáig, Papagenát ugyanis elragadják kedvesétől: Papagenónak is meg kell előbb küzdenie a szerelméért!

Eközben Tamino már a második próbát is kiállta. Épp idejében, mert Pamina bánatában már majdnem öngyilkos lett, s ha meg nem akadályozzák, leszúrja magát az anyjától kapott törrel.

A harmadik próbatételre azonban már együtt indulhatnak: egy lángoló tűzfolyamon és egy zuhogó vízáradaton kell átjutniuk. A varázsfuvolának és állhatatos szerelmüknek köszönhetően azonban épségben jutnak túl az utolsó próbatételen is, s végre boldogok lehetnek.

Nem így Papageno, aki teljesen el van keseredve, amiért elragadták tőle a szerelmét. Bánatában kötelet ragad, és fel akarja akasztani magát. Már a kötél a nyakán van, mikor az ifjak megállítják őt, és azt tanácsolják, szólaltassa meg újra bűvös harangját. Papageno így is tesz, s jól teszi! Mert a varázslatos zenére előkerül Papagena és újra egymáséi lehetnek!

Azt gondolhatnánk, hogy ezzel vége is a történetnek, hiszen mindenki megtalálta a maga párját és a boldogságát. De nem így van: az Éj királynője három udvarhölgyével ugyanis véget akar vetni az idillnek, s megtámadja Sarastro birodalmát. S hogyan találtak el ide? Úgy, hogy nem más, mint az elüldözött Monostatos vezette el őket idáig. A küzdelem

azonban nem tart sokáig, hiszen Sarastro birodalma bevehetetlen. A gonosz támadók villámlás és mennydörgés közepette eltűnnek az örök éjszakába.

A nap pedig felragyog, s Sarastro templomában összegyülekeznek a papok, s főhőseink, s együtt ünneplik a világosságot, ami messzire elűzi a gonoszságot és a bűnt.

Tudnivalók az operáról:

Írta: Schikaneder

Zenét szerelte: Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

1791. szeptember 30-án mutatták be először. A darab nagy sikert aratott. Mozart 2 hónappal a bemutató után halt meg.